

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 2 februari 2007

Mål nr

Ö 4025-06

KLAGANDE

ME

SAKEN

Begäran om att få ta del av allmänna handlingar

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut den 15 september 2006 i mål Ö 6427-06

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen förklarar att sekretess enligt sekretesslagen (1980:100) nu inte kan gälla för uppgifter i sådana handlingar för vilka en domstol enligt 36 § lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar bestämt en tid för hemlighållande av handlingarna vilken har gått ut.

Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd i målet i övrigt, undanröjer hovrättens och tingsrättens beslut samt återförvisar ärendet till tingsrätten för förnyad behandling.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

M E har, som han får förstås, yrkat att de handlingar avseende Irak som belades med sekretess av Stockholms tingsrätt i dom den 23 maj 1979, mål B 73/79, och som tingsrätten och hovrätten har nekat att lämna ut, utlämnas till honom.

Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd beträffande frågan om sekretess enligt sekretesslagen (1980:100) nu kan gälla för uppgifter i sådana handlingar för vilka en domstol enligt 36 § lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar bestämt en tid för hemlighållande av handlingarna vilken har gått ut.

SKÄL

Lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar gällde till den 1 januari 1981, då den ersattes av sekretesslagen (1980:100).

Enligt 36 § i 1937 års lag kunde en domstol, i samband med att den skilde ett mål från sig, förordna att handling som företetts vid förhandling inom stängda dörrar samt dom eller beslut som avkunnats inom stängda dörrar inte utan domstolens tillstånd fick utlämnas innan viss tid förflutit, längst sjuttio år från dagen för förordnandet. Denna bestämmelse motsvaras i sekretesslagen närmast av 12 kap. 3 § andra stycket andra meningen och 4 § andra stycket första meningen, varav framgår att sekretess för uppgift som förebringats vid förhandling inom stängda dörrar samt för uppgift som tagits in i dom eller beslut består efter det att domstolen skilt målet eller ärendet

från sig endast om domstolen i domen eller beslutet har förordnat om det. Enligt nu gällande bestämmelser skall inte i avgörandet förordnas någon yttersta tid för hemlighållande av uppgifterna; maximitiderna för sekretessen följer direkt av lagen.

En begäran om utlämnande av allmän handling skall prövas med tillämpning av bestämmelserna i sekretesslagen, även om det för handlingen gäller ett sekretessförordnande enligt 1937 års lag (se NJA 1981 s. 1126). Den av Högsta domstolen dispenserade frågan avser om det, när den av en domstol enligt 1937 års lag bestämda tiden för hemlighållande av en handling löpt ut, alltjämt kan gälla sekretess för uppgift i handlingen, eller med andra ord om den av domstolen satta tidsgränsen för sekretessen blivit utan verkan efter att den nya lagen införts.

Prövningen skall ske med tillämpning av 12 kap. 3 § andra stycket andra meningen och 4 § andra stycket första meningen sekretesslagen. En förutsättning för att sekretess skall gälla är enligt dessa bestämmelser att det finns ett förordnande om det i dom eller beslut. Om avgörandet innehåller ett tidsbegränsat förordnande och tiden har löpt ut finns det inte längre något gällande domstolsförordnande om sekretess. Sekretessen har således upphört vid den tidpunkt som anges i avgörandet.

Den dispenserade frågan skall därmed besvaras med att sekretess nu inte kan gälla för uppgifter i sådana handlingar för vilka en domstol enligt 36 § i 1937 års lag bestämt en tid för hemlighållande av handlingarna vilken har gått ut.

Vid denna bedömning skall prövningstillstånd meddelas i målet i dess helhet, hovrättens och tingsrättens beslut undanröjas samt ärendet återförvisas till tingsrätten för förnyad behandling.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Johan Munck, Dag Victor, Severin Blomstrand, Ella Nyström (referent) och Kerstin Calissendorff
Föredragande revisionssekreterare: Pontus Woxner